

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการแนวทางประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
4. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นศึกษาความต้องการแนวทางประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา และผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยขั้นพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ที่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกสาขาบริหารการศึกษาในสถานศึกษา หรือมีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษามากกว่า 10 ปี

1.1.3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษา หรือมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี

1.1.4 ประชากรที่ใช้ในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 449 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.2.1 ขั้นศึกษาความต้องการแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

1.2.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นศึกษาความต้องการแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 17 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกแบบเจาะจง

1.2.1.2 ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา 3 คน

1.2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 14 คน

1.2.2 ขั้นพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกแบบเจาะจงโดยผู้วิจัยเลือกคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้ เป็นผู้ที่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีประสบการณ์และปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาในหน่วยงานงานทางการศึกษา หรือมีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี

1.2.3 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 30 คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกแบบเจาะจงโดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

ดังนี้เป็นผู้มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีประสบการณ์และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาหรือมีประสบการณ์ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 30 คน

1.2.4 ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 210 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample random sampling) ด้วยการจับสลากคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ยอมคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 0.05 คำนวณโดยใช้ตารางของ เครจซี และมอร์แกน (ยูทพงษ์ ไกรวรรณ. 2545 : 104 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970 : 608 – 609)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 ชั้นชั้นศึกษาความต้องการแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ใช้แบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มของผู้เกี่ยวข้อง

2.2 ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ใช้แบบสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญจำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และแบบประเมินขั้นตอนของแนวทางกับผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.3 ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 210 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยถึงผู้ทรงคุณวุฒิด้านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 5 ฉบับ ได้รับคำตอบกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 30 ฉบับ ได้รับคำตอบกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 30 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามความเป็นไปได้จากผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 210 ฉบับ ได้รับคำตอบกลับมาจำนวน 210 คน
คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำผลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ไปหา
ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 ผู้วิจัยนำผลจากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์หาค่าความตรงเนื้อหา
โครงสร้าง หลักวิชาการของเนื้อหา กำหนดแปลค่าความตรงตามเนื้อหา กำหนดแปลค่าความตรง
ตามเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชาการระหว่าง 0.05 – 1.00

4.3 ผู้วิจัยได้นำผลจากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) ในแต่ละชั้นและในแต่ละรายการย่อยแล้วพิจารณาค่าเฉลี่ย มากกว่า หรือเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถือว่าชั้นรายการนั้นมีความเหมาะสม

4.4 ผู้วิจัยได้นำผลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความเห็น
เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความเป็นไปได้ในภาพรวมและ แต่ละรายการย่อยแล้วพิจารณาหาค่า
เฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ถือว่ามีความเป็นไปได้

สรุปผลการวิจัย

1. จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมเสวนากลุ่มจำนวน 17 คน ซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์
3 คน ครูที่สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 7 คน และผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 7 คน พบว่าผู้เข้าร่วมสนทนามีความต้องการแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนา
วิชาการของสถานศึกษาของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

2. การพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 จากการ
สอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าแนวทางการประสานความ
ร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีความสอดคล้องทุกรายการ และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะความคิดเห็นให้ผู้วิจัยไปพัฒนาทำให้ได้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 4 ขั้นตอน 50 รายการ

3. จากการศึกษาความเหมาะสมแนวทางของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า แนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่ามีแนวทางการปฏิบัติทั้งหมด 4 ขั้นตอน 50 รายการ

4. จากการศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเป็นการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ทั้งหมด 4 ขั้นตอน 50 รายการ

5. สรุปแนวทางการของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่ตรงกับความต้องการ มีความเหมาะสมนำไปปฏิบัติได้จริง มี 4 ขั้นตอน 50 รายการ

ขั้นตอนที่ 1 ขึ้นกำหนดความจำเป็นในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา ได้แนวทางการปฏิบัติ 3 รายการดังนี้

1. ศึกษาความพร้อมในการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

3. ศึกษาปัญหาการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขึ้นการวางแผนการศึกษาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาได้แนวทางการปฏิบัติ 10 รายการดังนี้

1. นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการมา กำหนดเป็นแผนงานหรือโครงการของสถานศึกษา

2. กำหนดนโยบายในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

3. กำหนดวัตถุประสงค์ในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

4. กำหนดปฏิทินการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

5. กำหนดเป้าหมายในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
6. จัดสรรงบประมาณในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
7. กำหนดสถานที่เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
8. เขียนโครงการและวิธีการทำงานไว้ในแผนประจำปี
9. ระบุกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติตามแผน และกำหนดผู้รับผิดชอบ

แต่ละกิจกรรมให้เน้นอนการจัดทำกรไหลของงานและอธิบายจุดเชื่อมโยงของงานให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานรู้ถึงระยะเวลาการปฏิบัติ

10. กำหนดมาตรการที่ประกันให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างจริงจัง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปฏิบัติกิจกรรม ได้แนวทาง 30 รายการ ดังนี้

1. จัดให้มีระบบการบริหารที่เป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย
 2. มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการทำงาน
 3. มีการกำหนดเวลาและสถานที่
 4. มีผู้รับผิดชอบในการประสานความร่วมมือที่ดี
 5. การสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยความเข้าใจหรือตกลงร่วมกัน
- สรุปความคิดเห็น
6. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคนตามความรับผิดชอบของข้อตกลง
 7. การพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้ำซ้อน
 8. การจัดตัวบุคลากรรับผิดชอบในเรื่องการประสานความร่วมมือ บุคลากรนั้นจะต้องมีความสามารถในการประสานความร่วมมือให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน
 9. จัดให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันภายในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงาน
 10. การจัดระบบสื่อสารที่เข้าใจตรงกันและรวดเร็ว
 11. การจัดสรรงบประมาณในด้านสื่อวัสดุที่ทันสมัย
 12. การจัดให้มีมาตรการที่ประกันให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างแท้จริง
 13. การจัดให้มีระบบสื่อสารจากบุคลากรระดับบนสู่ระดับล่างและจากระดับล่างสู่ระดับบนและระดับเดียวกันอย่างเหมาะสม
 14. กำหนดตัวบุคลากรในการสื่อสารอย่างชัดเจน

15. มีทะเบียนและบันทึกรายการต่างๆจัดไว้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการค้นหา
16. ควรจัดให้มีการประสานวัตถุประสงค์และนโยบาย
17. มีการชี้แจงให้เห็นประโยชน์ร่วมกัน และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
18. มีการประสานความร่วมมือเป็นไปอย่างกัลยาณมิตร
19. มีการแนะนำกัน ให้ผู้ปฏิบัติทุกคนมีความรู้ความเข้าใจตรงกัน
20. เพิ่มความใกล้ชิด มีการพบปะหารือกันอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความไว้วางใจกัน จัดให้มี

ระบบความสัมพันธ์ที่ดี

21. มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน
22. มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน
23. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
24. มีการทำงานในรูปกรรมการ
25. มีการประชุมสัมมนาอยู่เสมอ
26. จัดให้รู้รูปแบบการประสานความร่วมมือ
27. มีการจัดแผนผังและการกำหนดหน้าที่การทำงานที่ชัดเจน
28. จัดให้มีระบบสื่อสารที่ทันสมัย
29. จัดให้มีหน่วยแนะนำทางวิชาการ
30. จัดให้มีคู่มือปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการประเมินผลการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ได้แนวทาง 7 รายการ ดังนี้

1. ผู้บริหารมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ
2. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกำกับติดตามประเมินผลของการประสานความร่วมมือเพื่อ

พัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

3. มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยและนำผลการวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์
4. มีการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
5. การตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยตรวจสอบเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่เหมาะสม
6. มีการจัดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำข้อขัดแย้งและช่วยแก้ไข

ปัญหาที่เหมาะสม

7. มีการส่งเสริมทางด้าน “การบำรุงขวัญ” หรือ “น้ำใจ” ในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษาการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีประเด็นที่สำคัญที่จะต้องพิจารณาและนำมาอภิปรายดังนี้

ขั้นตอน 1 ขึ้นกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ เขต 2 ประกอบด้วย 3 รายการได้แก่ 1) ศึกษาความพร้อมในการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 2) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 3) ศึกษาปัญหาการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2 5 4 6 : 3 8)

ขั้นตอน 2 การวางแผนการศึกษาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ประกอบด้วย 10 รายการ 1) นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการในการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการมากำหนดเป็นแผนงานหรือโครงการของสถานศึกษา 2) กำหนดนโยบายในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 4) กำหนดปฏิทินการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 6) จัดสรรงบประมาณในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 7) กำหนดสถานที่เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 8) เขียนโครงการและวิธีการทำงานไว้ในแผนประจำปี 9) ระบุกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติตามแผน และกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมให้แน่นอนการจัดทำการไหลของงานและอธิบายจุดเชื่อมโยงของงานให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานรู้ถึงระยะเวลาการปฏิบัติ 10) กำหนดมาตรการที่ประกันให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติ สอดคล้องกับ พนัส หันนาคินทร์ (2534 : 41-43) สอดคล้องกับ สมิต ัสชญกร (2546 : 38) สอดคล้องกับ สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 6 (2543 : 145) คือมีการกำหนดแผนงานโครงการ กำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเวลาการปฏิบัติงาน กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม กำหนดมาตรการให้เกิดความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ประกอบด้วย 30 รายการ 1) จัดให้มีระบบการบริหารที่เป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย 2) มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการทำงาน 3) มีการกำหนดเวลาและสถานที่ 4) มีผู้รับผิดชอบในการประสานความร่วมมือที่ดี 5) การสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยความเข้าใจหรือตกลงร่วมกัน สรุปความคิดเห็น 6) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคนตามความรับผิดชอบของข้อตกลง 7) การพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้ำซ้อน 8) การจัดตัวบุคลากรรับผิดชอบในเรื่องการประสานความร่วมมือบุคลากรนั้นจะต้องมีความสามารถในการประสานความร่วมมือให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน 9) จัดให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันภายในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงาน 10) การจัดระบบสื่อสารที่เข้าใจตรงกันและรวดเร็ว 11) การจัดสรรงบประมาณในด้านสื่อวัสดุที่ทันสมัย 12) การจัดให้มีมาตรการที่ประกันให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างแท้จริง 13) การจัดให้มีระบบสื่อสารจากบุคลากรระดับบนสู่ระดับล่างและ จากระดับล่างสู่ระดับบนและระดับเดียวกันอย่างเหมาะสม 14) กำหนดตัวบุคลากรในการสื่อสารอย่างชัดเจน 15) มีทะเบียนและบันทึกรายการต่าง ๆ จัดไว้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการค้นหา 16) ควรจัดให้มีการประสานวัตถุประสงค์และนโยบาย 17) มีการชี้แจงให้เห็นประโยชน์ร่วมกัน และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง 18) มีการประสานความร่วมมือเป็นไปอย่างกัลยาณมิตร 19) มีการแนะนำกัน ให้ผู้ปฏิบัติทุกคนมีความรู้ความเข้าใจตรงกัน 20) เพิ่มความใกล้ชิด มีการพบปะหรือกันอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความไว้วางใจกัน จัดให้มีระบบความสัมพันธ์ที่ดี 21) มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน 22) มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน 23) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 24) มีการทำงานในรูปแบบกรรมกร 25) มีการประชุมสัมมนาอยู่เสมอ 26) จัดให้รู้รูปแบบการประสานความร่วมมือ 27) มีการจัดแผนผังและการกำหนดหน้าที่การงานที่ชัดเจน 28) จัดให้มีระบบสื่อสารที่ทันสมัย 29) จัดให้มีหน่วยแนะนำทางวิชาการ 30) จัดให้มีคู่มือปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ พิษณุ รัตนเลิศลพ (2536 : บทคัดย่อ) ; วัชระ ภาโนชิต (2541 : บทคัดย่อ) ; วิจิตร อาระกุล (2546 : บทคัดย่อ) ; สมบูรณ์ พรรณนาภพ (2541 : 206 – 207) ; ประถม แสงสว่าง (2510 : 68) ; วิทยา เชียงกุล (2546 : 68) ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 48) และ เอ็ด สารภูมิ (2546 : 102) พบว่า มีระบบการบริหารที่เป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการทำงาน กำหนดเวลาและสถานที่ มีผู้รับผิดชอบ สร้างความสัมพันธ์ใน

การทำงานร่วมกัน โดยอาศัยความเข้าใจหรือตกลงร่วมกัน สรุปลักษณะความคิดเห็น มีความรับผิดชอบของแต่ละคนตามความรับผิดชอบของข้อตกลง ไม่ทำงานซ้ำซ้อน จัดตัวบุคลากรนั้นจะต้องมีความสามารถในการประสานความร่วมมือให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน จัดให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันภายในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงาน การจัดระบบสื่อสารที่เข้าใจตรงกันและรวดเร็ว การจัดสรรงบประมาณในด้านสื่อวัสดุที่ทันสมัย จัดให้มีมาตรการที่ประกันให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างแท้จริง วิชาการ จัดให้มีคู่มือปฏิบัติงาน สอดคล้องกับกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 10) ; ประถมแสงสว่าง (2510 : 68) ; วิทยา เชียงกูล (2546 : 68) ; วิจิตร อวาทกุล (2546 : 96) และเอ็ด สารภูมิ (2546 : 102) พบว่า ควรกำหนดตัวบุคลากรในการสื่อสารอย่างชัดเจน มีทะเบียนและบันทึกรายการต่าง ๆ จัดไว้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการค้นหา จัดให้มีการประสานวัตถุประสงค์และนโยบาย มีการชี้แจงให้เห็นประโยชน์ร่วมกัน และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง การประสานความร่วมมือเป็นไปอย่างกลมกลืน มีการแนะนำกัน ให้ผู้ปฏิบัติทุกคนมีความรู้ความเข้าใจตรงกัน เพิ่มความใกล้ชิด มีการพบปะหรือกันอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความไว้วางใจกัน จัดให้มีระบบความสัมพันธ์ที่ดี มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการทำงานในรูปกรรมการ มีการประชุมสัมมนาอยู่เสมอ จัดให้รู้รูปแบบการประสานความร่วมมือ มีการจัดแผนผังและการกำหนดหน้าที่การงานที่ชัดเจน จัดให้มีระบบสื่อสารที่ทันสมัย จัดให้มีหน่วยแนะนำทางวิชาการ จัดให้มีคู่มือปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ประกอบด้วย 7 รายการ 1) ผู้บริหารมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ 2) มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกำกับติดตามประเมินผลของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา 3) มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยและนำผลการวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ 4) มีการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 5) การตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยตรวจสอบเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่เหมาะสม 6) มีการจัดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำข้อขัดแย้งและช่วยแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม 7) มีการส่งเสริมทางด้าน “การบำรุงขวัญ” หรือ “น้ำใจ” ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับกระทรวง สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 42) ; เกษม อุทยานิน (2510 : 87) ; สมบูรณ์ พรรณนาภ (2541 : 206 – 207) ; สมิต สัจฉกร (2546 : 39) และนพพงษ์ บุญจิตราดุล (2532 : 42) ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีผู้บริหาร มีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกำกับติดตามประเมินผลของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของ

สถานศึกษา มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยและนำผลการวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ มีการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยตรวจสอบเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่เหมาะสม มีการจัดให้มี คณะกรรมการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำข้อขัดแย้งและช่วยแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม มีการส่งเสริมทางด้านการบำรุงขวัญในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าจะยังไม่มียานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางปฏิบัติการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยตรงมารับก็ตามแต่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัย และยึดคู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาทั้ง 4 ขั้นตอน 50 รายการ ไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรดำเนินการจัดทำแผนการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้กับสถานศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด เช่น สังกัดเทศบาล สังกัดเอกชน และสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเอง เพื่อให้มีระบบการปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

2.2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จึงน่าจะมีการขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ เช่น สังกัดเทศบาล หรือเอกชน ซึ่งเทศบาลถือว่าเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัดหลายแห่ง และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในลำดับต่อไปต้องเข้าไปสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น ควรได้ศึกษาให้รู้แจ้งในเรื่องการศึกษาของเทศบาลและเอกชนต่อไป